

Metoda proiectelor la vârstele timpurii

Prof.înv.primar BOGOI GABRIELA-MĂDĂLINA
Scoala Primară Cojocaru, Mogoșani

În ultimii ani, la nivelul învățământului românesc au apărut idei și practici care au încurajat schimbarea abordării de la curriculum centrat pe disciplină la un curriculum centrat pe copil. Situarea copilului în centrul organizării procesului de predare – învățare a constituit o schimbare fundamentală care a atras după sine necesitatea găsirii acelor soluții didactice care să stimuleze performanța copilului cel puțin la nivelul descris de potențialul său.

Metoda proiectelor este o strategie de învățare și evaluare a carei caracteristică se concentrează pe efortul deliberat de cercetare, pe căutarea și găsirea răspunsurilor legate de tema propusă. Metoda proiectelor presupune investigarea unor subiecte propuse de copii, definite ca proiecte tematice, în comparație cu strategiile didactice clasice, unde temele săptămânale abordate sunt planificate exclusiv de educatoare. Activitățile se construiesc ținându-se seama de particularitățile de vârstă și nevoile de cunoaștere ale copiilor. În fiecare săptămână se întocmește harta proiectului, unde se stabilesc obiectivele operaționale, resursele materiale și umane.

Învățătoarea nu este șefa grupei, ci are rolul de coordonator, de ghid a întregii activități educative. Alături de ea sunt implicați: părinți și membrii ai comunității, care influențează pozitiv procesul instructiv. Se lucrează mult pe grupe și individual. Se pune mare accent pe interdisciplinaritate. În funcție de tema proiectului învățătoarea creează ariile de stimulare. Acestea sunt diferite zone de interes, unde cei mici pot căuta ei înșiși răspunsuri legate de tema dată.

Învățarea bazată pe proiecte este un model de instruire centrat pe copil. Acest tip de învățare dezvoltă cunoștințe și capacități într-un domeniu prin sarcini de lucru extensive, care promovează investigația și demonstrațiile autentice ale învățării prin rezultate și performanțe. Educația prin metoda proiectului este orientată de întrebări cheie ale curriculumului care fac legătura între standardele de performanță (obiective de referință și competențe specifice), capacitățile cognitive de nivel superior și contexte din viață. Explozia de informații din diferitele domenii determină confruntarea copilului cu o varietate de aspecte problematice și dificultăți care derivă dintr-o cunoaștere limitată, iar realitatea trebuie abordată cu precizie, la momentul potrivit, atât din perspectiva teoretică cât și practică. Din perspectiva acestor circumstanțe, tocmai această realitate poate fi înfăptuită prin metoda proiectului.

Metoda proiectului este o metodă cu un puternic caracter interdisciplinar ce dezvoltă multilateral personalitatea copilului, este o cercetare a unui subiect pe toate planurile care presupune efort, atenție și energie. În plan practic, această metodă poate fi caracterizată ca un efort de cercetare a copilului pentru a depista detaliile subiectului abordat în întreaga lui amploare.

Metoda proiectului pregătește elevul de clasă pregătitoare pentru clasa I, argumentele care fondează această idee fiind următoarele:

- proiectul poate fi încorporat în curriculum din orice parte a lumii;
- proiectul tematic are o structură temporală care ajută învățătoarea să își planifice progresiv activitatea cu copiii, în funcție de interesul acestora și de gradul de cunoaștere al subiectului abordat;
- proiectul oferă copiilor situații în care copiii pot aplica cunoștințe, deprinderi sociale și intelectuale, pe lângă cele de bază date de curriculum;
- îi determină pe copii să cerceteze singuri în legătură cu subiectul ales, pregătindu-i pentru munca de școlari, conferindu-le inițiativă și independență.

Această metodă modernă cuprinde 3 faze după cum urmează:

FAZA I SAU DEBUTUL PROIECTULUI, care constă în alegerea temei de investigat, stabilirea obiectivelor de referință și a obiectivelor comportamentale (obiective operaționale) specifice temei alese, analiza resurselor materiale, umane și de timp necesare derularii proiectului tematic, conceperea hărții proiectului tematic de către învățătoare în colaborare cu copiii.

Tema derulată de învățătoare este de fapt, aleasă de către copii. Învățătoarea descoperă despre ceea ce doresc copiii să afle mai multe pe o perioadă de timp prin discuțiile libere care au loc în prima parte a dimineții sau prin jocurile lor desfășurate în sala de clasă.

FAZA A II-A SAU CONȚINUTUL PROIECTULUI, care constă în activitățile practice ale copiilor (documentare, investigare), aranjarea centrelor de interes, conceperea unui inventar de probleme (ceea ce știu copiii deja și ceea ce nu știu și ar trebui să afle despre această temă), strategiile didactice utilizate în derularea proiectului (resurse materiale, umane și de timp; metode tradiționale), conceperea planificărilor pe unități tematice.

FAZA A III-A SAU EVALUAREA TEMEI, care constă în evaluarea propriu-zisă a temei abordate pe o perioadă de timp bine delimitată. Evaluarea poate fi făcută sub diferite forme: convorbiri, dramatizări, portofolii cu lucrările copiilor, machete, lucrări colective, fișe individuale etc.

Această metodă nouă are o viziune mai amplă asupra dezvoltării armonioase a personalității copilului, pune un accent deosebit pe colaborarea dintre copii- învățătoare și părinți. Printr-un proiect tematic, părintele se transformă într-un adevărat *partener de lucru al propriului copil*, având posibilitatea de a participa activ cu acesta, în activități ce se desfășoară în clasă. Părintele nu mai este un simplu spectator la activitățile demonstrative susținute de învățătoare, ci un "membru" al clasei din care face parte copilul lui.

Reforma educațională, prin implementarea metodei proiectului, permite dobândirea de către copil a unor deprinderi și abilități prin care, ulterior, se poate realiza înțelegerea și producerea unor raționamente autentice, devenind astfel participanți activi în viața comunității. Se face astfel trecerea de la modelele tradiționale, care limitează uneori realizarea cunoașterii, la cunoașterea în cadrul unei cercetări practice care le oferă copiilor posibilitatea de a exploata în profunzime domenii noi, de a acumula cunoștințe în mod independent și de a dezvolta competențe precum creativitatea, spiritul de inițiativă, capacitatea de a comunica și de a lucra în echipă.

Caracteristica esențială a proiectului este că plasează copilul în centrul proiectării didactice, și asigură o mai bună corelare gândire – învățare.

Bibliografie:

- Metoda proiectelor la vârste timpurii*, București, MINIPED, 2002;
- Programa activităților instructiv-educative, în Grădinița de copii*, București, 2005;
- Preda Viorica-Ghid pentru proiecte tematice*, Editura Humanitas Educational, 2005